

Poljoljekarnika. Sva su izvješća jednoglasno prihvaćena, a prihvaćen je i plan rada Društva za razdoblje 2015.-2016. Zapisnik Skupštine bit će objavljen na web stranicama Društva.

Seminar su medijski popratili medijski pokrovitelji Agroglas i Gospodarski list. Kao i u vijek, njihovi su vrijedni djelatnici posao obavili iznimno profesionalno i temeljito. O nama su pisali ili izvještavali i drugi mediji, Hrvatski radio i Agroklub.

Zaključujući, možemo reći da je 59. seminar i ove godine rezultirao s puno novih spoznaja, razmjena ideja i argumenata te još boljih zaključaka. Bilo je i mnogo ugodnih trenutaka u krugu dragih kolega i prijatelja. Iduće godine čeka nas organizacija jubilarnog 60. seminara kojega ćemo organizirati dostoјno njegovim impozantnim godinama. Vas dragi kolege, prijatelji i članovi HDBZ-a, molimo da u svom kalendaru zabilježite drugi tjedan u veljači 2016. i da se odazovete našem pozivu na iduće okupljanje.

**Predsjednica HDBZ:
prof. dr. sc. Renata Bažok**

NAGRAĐENI

dr. sc. Miro Katalinić – Zlatna plaketa i povelja uz zlatnu plaketu za dugogodišnji predan rad, promicanje znanosti i inovacija u integriranoj zaštiti mediteranskih kultura te svesrdnu potporu i aktivno sudjelovanje u radu Hrvatskog društva biljne zaštite.

Puno toga u životu Mire Katalinića prst je subbine kako i on sam često puta kaže. Omiški Marko Polo sve je važne događaje u životu doživio i proživio u vijek na drugom mjestu, određenom upravo prstom subbine. Potomak trogirske kalafata, ribara i težaka sa otoka Drvenika, rođen je u Sloveniji, u Kopru, jedne snježne veljače, da bi potom ubrzo postao stanovnikom Omiša u kojem je pohađao osnovnu i srednju školu i ostao zauvijek. Poljoprivredni fakultet završio je u Sarajevu, a doktorirao u Osijeku.

Upravo kada je diplomirao subbina je htjela da Institut za jadranske kulture traži mlade, školovane ljude i Miro se zapošljava u odjelu za cvjećarstvo gdje se tada za tržište proizvodilo više od 4 milijuna sadnica karanfila i rezanog cvijeća, lijepih li vremena. Kao voditelj odjela organizirao je velike poslove na provodenju dezinfekcije tla u staklenicima Jadro u Kaštelima, Vrane u Biogradu na moru, Crnog u Zadru, Žitnjaka u Zagrebu, u Subotici, Gevgeliji, Strumici, na površinama tadašnjeg PIK-a Neretva itd. Tada je dobro upoznao dva najvažnija pojma u zaštiti bilja: opasnost i otrovnost, a Miro kaže „to i ti profesorice dobro znaš jer si nam na Vrani pala u nesvist“. Jesam Miro ali zbog vaše muške psine, kojom ste jednoj mladoj balavici htjeli pokazati što je klorpirikrin i da se ne upušta u muške poslove. Uzalud vam trud svirači!!!!

Nakon tri godine Miro prelazi u Zavod za zaštitu bilja u kojem ostaje do umirovljenja. Bila je radost raditi sa tadašnjim nestorima zaštite bilja doktorom

Brnetićem, Pelicarićem i kolegicom Sonjom Kačić. Kako su ostali kolege pokrivali područja entomologije i fitopatologije Miri je dodijeljeno područje herbologije. Ubrzo odlazi na prvu specijalizaciju iz herbologije u CABO u Wageningenu u Nizozemskoj. Najviše se bavio problemom korova u maslinama kroz brojne projekte i terenski rad na Krku, Cresu, Kornatima, Pagu, Braču. No mala si ekipa ne može dozvoliti usku specijaliziranost pa tako Miro ubrzo počinje sudjelovati u istraživačkom radu, terenskim poslovima i svemu ostalom što se radilo u Zavodu i na entomologiji i na fitopatologiji. No ni to nije bilo dovoljno pa 1993. kao višak radne snage dobiva raskid radnog odnosa, dobro nam znani otkaz. Ali prstom sudsbine zbog objavljenih radova upravo tada biva upisan u registar istraživača Ministarstva znanosti u zvanje istraživač suradnik. Eto nove prilike i novog problema. Da bi ostao u Institutu mora biti suradnik na nekom projektu. Kojem? Problem rješava akademik Maceljski, prima ga na svoj projekt o istraživanju mogućnosti korištenja osice *Trichogramma embryophagum* u suzbijanju kukuruznog moljca u Sinjskom polju. Od tada Miro aktivno sudjeluje u znanstveno istraživačkom radu Instituta na brojnim projektima istražujući korisnu i štetnu entomofaunu mediteranskih kultura, sustave integrirane zaštite masline itd. Uz znanstveni rad radio je mnogo i za praksu vodeći zaštitu kultura u mnogim tadašnjim PIK-ovima, gradu Splitu i drugim gradovima, izvještajno prognoznu službu za Dalmaciju itd.

Objavio je veliki broj znanstvenih i stručnih radova te bio autor ili koautor u nekoliko knjiga. 2002. g. izabran je u zvanje viši asistent, 2005. u zvanje znanstveni suradnik, a 2013. u naslovno zvanje docenta.

Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja ali najdraže mu je ono akademika Milana Maceljskog u Glasilu biljne zaštite 1 iz 2005. gdje je u članku „Upoznajte prethodnike i koristite njihova znanja“ uvrstio i njegovo ime.

Jedan je od utemeljitelja HDBZ-a, uvijek prisutan u radu Društva na svim poljima. Na svakom je Seminaru održao poneko predavanje, sudjelovao na okruglim stolovima, radionicama, stručnim ekskurzijama. Bio je član Upravnog odbora Društva i savjesno sa velikim entuzijazmom odradio sve dodijeljene mu zadaće.

38 godina znam Miru Katalinića. Inteligentan, pun ideja, britkih reakcija. Ali njegov je životni moto bio „festina lente“, požuri polako i zato je na žalost veliki dio tih ideja ostao neostvaren, nerealiziran, potencijal inteligencije neiskorišten. Kada bih ga ponekad bockala uvik bi rekla: „pusti Jase, a ča će se ja s njima borit, nima smisla“. A imalo je i trebalo, jer ljudi su školjke. Moraš ih otvoriti na tisuće da bi pronašao biser.

Upravo taj biser Miro je pronašao u životu: u supruzi Sandi, kćeri Ivani, sinu Anti i unuku Bepu.

Jedno si poglavljje života zatvorio, a u drugom, onom pred tobom sada opušteno uživaj polako sa svojim najmilijima u voljenom Omišu ili na tvom prelijepom Drveniku.

Od srca čestitamo na nagradi!

Prof. dr. sc. Jasminka Igrc Barčić

mr. sc. Jelka Pušeljić - srebrna plaketa i povelja uz srebrnu plaketu za aktivno i redovito sudjelovanje na Seminarima biljne zaštite, predan rad u promicanju struke i doprinos Hrvatskom društvu biljne zaštite.

Život je tada bio težak, jako težak pa čak i bijedan, poglavito u malom bosanskom selu gdje su živjeli Mijat i Sofija Pušeljić sa sinom i tek rođenom kćeri. A oni su željeli bolje. Bolje za svoju djecu, bolje za sebe, željeli su život. Ako je život tragedija - uhvati se u koštač s njom, ako je borba – prihvati je, ako je prigoda – iskusi je! Uhvatili su se ukoštač, prihvatali borbu i prigodu te krenuli u obećanu zemlju, u Hrvatsku, plodnu i rodnu Slavoniju. I tu se u Gundincima nakon 6 godina rodila Jelka, treće od petero djece. Radili su teško, mukotrpno, danju i noću, praznicima i blagdanima, bavili se poljoprivredom ali su radeći kupovali i zemlju i stvarali sebi i djeci gospodarstvo na kojem se može dobro živjeti i na kojem danas živi jedan Jelkin brat s obitelji.

U Gundincima je Jelka završila osnovnu školu, gimnaziju u Županji, a Poljoprivredni fakultet u Osijeku. Osim učenja Jelkina je najveća ljubav bio rukomet koji je od osnovne škole do druge godine fakulteta igrala profesionalno i onda morala prestatи jer moralo se zaraditi za fakultet, a sve se nije moglo. Radila je i redovito polagala sve ispite. Borila se tiho, samozatajno, gotovo nevidljivo i nečujno, probijala kroz Scile i Haribde i uspijevala.

Nakon diplome zaposlila se kao pripravnik u AK „Jasinje“ u radnoj jedinici „Berava“. Uporna, beskrajno marljiva, pouzdana, već nakon 3 mjeseca pripravničkog staža preuzima mjesto tehnologa zaštite bilja. Nakon 3 godine prelazi u radnu jedinicu „Lug“ na mjesto upravitelja i vodi poslove zaštite bilja. Pet godina iza toga, 1991. godine postaje glavni tehnik zaštite bilja cijelog AK „Jasinje“, tada najvećeg kombinata u Hrvatskoj. Jeste li primijetili, svi nazivi radnih mjesta na kojima je radila Jelka izrečeni su i bili napisani u muškom rodu, predodređeni za muškarca, a uzela ih najbolja i najsposobnija – žena. I to je ponekad bilo moguće. Ali su uvjeti zato bili nemogući. 1991. godina i dalje, najteže godine najgoreg rata, granatiranja, najvećih razaranja. S motorolama u rukama i molitvama na usnama Jelka i njeni kolege hrabro su prkoseći svemu, ponekad i suludo, hodali uz Savu i čuvali svoje „Jasinje“ postigavši dvije godine za redom najveće prinose. Kao njenim roditeljima nekada, sada je Jelki život bio izazov i suočila se s njim, bio je tragedija, uhvatila se u koštač s njom, bio je borba i prihvatala ju je, ali više od svega shvatila je da ja život - ŽIVOT i branila ga, svim snagama branila i obranila. A onda su došli neki drugi ljudi i oni koji su sve čuvali i očuvali ostali su bez svega, bez posla. Nesposobni su sposobne učinili nesposobnima. Mnogi se nisu snašli i polako propadali. A Jelka je neprestano u mislima imala riječi koje su joj uvijek izgovarali roditelji: Bože zdravlja i vjere u Boga. Rekla je sebi znam, mogu, hoću, vjerujem i 1995. godine osnovala svoju, privatnu tvrtku „Promata“ d.o.o. koja se bavi ugovaranjem i otkupom poljoprivrednih proizvoda sa obiteljskim gospodarstvima. Ugovara proizvodnju na 4000 ha ratarskih površina i vodi zaštitu na 20 ha povrća, 50 ha voćnjaka i 20 ha vinograda. Ima 7 zaposlenih djelatnika i radi sa 300 kooperanata.

1997. godine magistrirala je na Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku iz područja herbologije, tiko i ponovno samozatajno, do te mjere da i mnogi njeni prijatelji i danas ne znaju da je Jelka magistar znanosti. I dalje voli sport, sada igra košarku i pomaže klubu "Brod na Savi", kao i brojnim drugim udrugama. Pomaže finansijski i u svakom drugom vidu svima koji zakucaju na njena vrata.

Korijeni znanja su gorki, ali su plodovi slatki i Jelka to najbolje zna. Od kada je počela raditi bila je na gotovo svim Seminarima biljne zaštite. Uredno i redovito sjedila je na predavanjima misleći kako se uvijek nešto novo može naučiti. Podupire HDBZ od njegova osnutka, sudjeluje na okruglim stolovima i stručnim ekskurzijama. Na svako pitanje odgovara protupitanjem: mogu li ja kako pomoći?

Uspjeh ne treba mjeriti položajem koji smo stekli u životu, već prema preprekama koje smo svladali dok smo se trudili postići uspjeh. A Jelka ih je svladala uistinu mnogo i tim je više njen uspjeh veći.

Jelka! Ljudi ti nikad neće oprostiti USPJEH, ČVRST HOD nakon pada i ŠIROK OSMIJEH preko cijelog lica, a sve troje ti imaš. Zadrži ih sada i zauvijek, za sebe i sve prave ljude i prijatelje!

Od srca čestitamo na nagradi i priznanju!

Prof. dr. sc. Jasmina Igrc Barčić

dipl. ing. Marija Budišćak srebrna plaketa i povelja uz srebrnu plaketu za dugogodišnji predan rad na uvođenju visokih standarda struke u zaštiti poljoprivrednih kultura i redovito sudjelovanje na Seminarima biljne zaštite.

Marija Budišćak, dip.ing. agronomije rođena u Štefanju, općina Čazma (danас Štefanje) nakon osnovnog obrazovanja i gimnazije u Bjelovaru nastavila je studiranje VVVV smjera na Fakultetu poljoprivrednih znanosti u Zagrebu.

Diplomirala je 1976. godine i za vrijeme studija upoznala životnog suputnika Vilima i preselila se u Kutjevo, gdje je započela svoju profesionalnu karijeru u Kombinatu Kutjevo.

Marija je radila kao referent zaštite bilja u vinogradarstvu poznatog Kombinata i nadasve poznatog proizvođača izvanrednih vina. Zasigurno je bila jedna od zaslужnih za kakvoću vina, jer bez dobre zaštite grožđa nema vrhunskih vina. Kao mlada inženjerka agronomije, puna elana i znatiželje za nova dostignuća i rješenja zaštitarskih problema, surađivala je sa stručnjacima i profesorima Agronomskog fakulteta i postavljala pokuse kako u vinogradarstvu tako i na ostalim kulturama te nazočila mnogim stručnim savjetovanjima. Posebice je surađivala s današnjim professorom emeritusom Bogdanom Cvjetkovićem u postavljanju i očitavanju pokusa s fungicidima u raznim poljoprivrednim kulturama.

Marija je član HDBZ od početka svog rada od 1979. godine. Redovito je dolazila na sve seminare i pratila sva događanja u Društvu. Umirovljena je 2010. godine. Osim uspješnog rada, uspjela je i kao majka dvije kćeri Helene i

Barbare. Osobita mi je čast kao članici Upravnog odbora HDBZ-a uručiti ovo časno priznanje!

Prof. dr. sc. Božena Barić

Mihaela Šatvar Nagradu „Akademik Milan Maceljski“ za iznimno postignuće i uspjeh tijekom studija, svesrdnost i osobnost ove je godine primila studentica diplomskoga studija Fitomedicina s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

„Genera“ d.d. Priznanje za dugogodišnju svesrdnu potporu u organizaciji Seminara biljne zaštite.

Genera d.d. po nazivu je mlada hrvatska tvrtka, ali s dugogodišnjom tradicijom. Uz proizvode za poljoprivredu-zaštitu bilja, raznovrstan portfelj Genere d.d. uključuje i lijekove, veterinarsko-medicinske proizvode, vitaminsko-mineralne dodatke prehrani, dezinficijense za humanu i veterinarsku upotrebu. Poslovno područje Agro bavi se proizvodnjom, razvojem i prodajom sredstava za zaštitu bilja, lisnih gnojiva, regulatora rasta i sredstava za dezinfekciju i deratizaciju. Tradicija tvrtke Genera povezana je na njezine prethodnike. Povijest Genere podsjetila me na jedan stih: Danas teče, teče i teče jedan slap (to je Genera); Što u njem znači prethodnika kap?; Taj san o slапu da bi mogo sjati, I njihova kaplja pomaže ga tkati. Da vidimo tko su prethodnici. Početak se povezuje s osnivanjem Kraljevskoga hrvatsko-slavonskog zemaljskog bakteriološkog zavoda 1901. godine. Mijenjajući nazive: Vedserum, zatim Serum zavod Kalinovica, Pliva d.d., Veterina d.o.o., od 2009. **Genera d.d.** Bez obzira na promjene u nazivu u Kalinovici je, uz ostale proizvode, dosta davno počela proizvodnja pesticida za zaštitu životinja od nametnika i parazita u obliku prašiva trgovačkih naziva: Gamacid, Mikrotoks, Muhomor i Novoinsektin. Sredinom protekloga stoljeća, brojni problemi zbog napada štetnih organizama i nastalih šteta u poljoprivredi potakle su industrije na proizvodnju sredstava za zaštitu bilja. Tih godina došlo je do velikog napretka i prekretnice u zaštiti bilja. Serum zavod Kalinovica, koji je do tada proizvodio serume, vakcine i kemijsko-farmaceutske proizvode namijenjene zaštiti i liječenju životinja, proširio je svoju djelatnost na proizvodnju sredstava za zaštitu bilja. Šteticici na mnogim kulturama, a posebno, krumpirova zlatica, a tih godina (Bačka 1950-1955, 1961, Slavonija 1964.) postali su glavni problem u osiguravanju redovitih uroda. Serum zavod brzo je odgovorio na problem koji se pojavio insekticidom Bentoks, a ubrzo su uveli i Lindan. Vrhunac novog trenda bila je proizvodnja insekticida iz skupine karbamata pod nazivom Elokron. Nakon toga registrano je još nekoliko insekticida na osnovi djelatnih: tokasfena, parationa, fosfamidona, herbicida: 2,4.D; MCPA i jedan fungicid na osnovi zineba. Serum zavod Kalinovica bilježi sjajan uspjeh razdoblju između 1968. i 1969. kada je započela proizvodnja mikrobiološkog insekticida Baktukal na osnovi *Bacillus thuringiensis-a*. Pliva 1970. u svoje okrilje integrirala je

Serum zavod Kalinovicu. Nedugo iza toga u djelatnost na području proizvoda za zaštitu bilja, uz postojeće uposleni su i novi, sveži kadrovi. Tada su u istraživanju i razvoju bili zaposleni Stanko Koprivanac, Tomislav Liszt, Ljerka Milinković i Marijan Pejčić, a u proizvodnji Miroslav Oklješa, Ljudevit Vadjon i Miroslav Cvar. Na čelu novog prodajnog tima bio je Marko Šimić.

Spomenuo bih još neke naše kolege iz Kalinovice, koji su stalno bili prisutni na našim Seminarima: pok. Ivan Mikec, Hrvoje Žagi, Mihovil Stanišić, Božidar Madić i drugi. Najveće aktivnosti usmjerene su na pronaalaženje novih ekološki povoljnijih formulacija (EC). Ovladalo se tehnologijama proizvodnje granuliranih i peletiranih proizvoda, posebno rodenticida, te insekticidnih aerosola. Plivina znanja i sposobnosti u organskoj kemiji iskorištena su za vlastitu sintezu herbicida **Propaklor**. Budući da su gotovo svi svjetski proizvodi za zaštitu bilja bili u licencnom vlasništvu velikih industrijskih magnata, započela je suradnja sa stranim korporacijama kao što su Rhone-Poulenc, Shell, Sumitomo, Dufar, i drugi. Iz te suradnje nastala je široka lepeza proizvoda pokrivajući zaštitu mnogih poljoprivrednih kultura. Do 2000. godine Serum zavod Kalinovica bio je sastavni dio farmaceutske tvrtke PLIVA, a od 2001. posluje kao samostalna tvrtka pod nazivom Veterina, a pod nazivom Genera d.d. posluje od 2009. Genera je jedina tvrtka u Hrvatskoj koja se bavi različitim poslovanjima usmjerenima na zaštitu zdravlja čovjeka, životinja, biljnog zdravstva, okoliša te koja primjenjuje i promiče koncept - **Jedno zdravlje**. Danas dio Agro vodi mlada ekipa: Izvršni direktor prodaje Ivan Bunić, dipl. oecc. Prodaja–Mr.sc. Krunoslav Potočki, dipl. ing. agr.; Registracije–Margareta Mihalić, dipl. ing. agr.; Marketing–Davor Popović, dipl. ing. agr. Danas Generino poslovno područje Agro u lepezi sredstava za zaštitu uključuje: 8 herbicida, 8 fungicida, 4 insekticida, 2 mineralna ulja i 1 regulator rasta, skupinu od 8 proizvoda za deratizaciju i 6 proizvoda za dezinfekciju a u paleti za ishranu bilja ima 8 Folifertila. Genera je nositelj dva GMP certifikata - (Good manufacturing practice = Certifikat dobre proizvođačke prakse), što je jedan od ključnih pokazatelja usklađenosti proizvodnih procesa i sustava upravljanja kvalitetom s najstrožim zahtjevima europskih regulatornih tijela. U svakodnevnom radu Genera d.d. teži tomu da sve poslovne aktivnosti provodi u skladu s najuspješnjom europskom korporativnom praksom i promiče društveno odgovorno poslovanje. Dugogodišnje iskustvo, kvaliteta i visoka organizacija poslovanja te suradnja s renomiranim tvrtkama u tom segmentu garancija su djelotvornosti i uspješnosti na tržištu Hrvatske i zemalja u regiji.

Nakon ovog kratkog pregleda kroz povijest i sadašnjost Genera, dobili ste opću sliku o Generi d.d., a kojoj je Upravni odbor HDBZ-a dodijelio Priznanje za dugogodišnju svesrdnu potporu u organizaciji Seminara biljne zaštite.

Zahvaljujem gosp. Ljudevitu Vadjon za ustupljene podatke o Serum zavodu Kalinovica.

Prof. emer. dr. sc. Bogdan Cvjetković